

# REVISTA ORĂȘTIEI

## ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.  
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.  
Manuscrise nu se inapoiază. — Scrisori nefrancate  
nu se primesc.  
Abonamentele se plătesc înainte.

## Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Baroianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

## INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară  
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.  
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sîm  
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic  
în Orăștie (Szászváros).

## Serbările din Seliște.

Mâne, când de-alungul galbenei și  
tulburei Têrnave, vor mișuna mii de  
Maghiari, ca în sgomot de chimvale să  
sărbătorească amintirea poetului lor Pe-  
töfi, câteva sute de Români din părțile  
Cibinului de cristal se vor aduna la  
Seliște, la niște sărbători frumoase și  
senine ca și gândul ce le dă ființă.

La Sighișoara se va înălța steagul  
roșu, simbolul răsmeriței și al distrugerii.  
La Seliște va fâlfâi flamura albă a pro-  
gresului și a culturii.

La Sighișoara se glorifică trecutul,  
încercarea de ingenuchiare a tuturor  
elementelor nemaghiare. Ear' în centrul  
mărginimei române se pune temelul  
viitorului unui ram al culturii noastre.

Și ce isbitoare deosebire este și  
numai în partea externă a acestor două  
spectacole!

La Sighișoara sceneria e alcătuită  
din o baricadă de trăsuri sêcuiești, că-  
rora Sașii nu le dau drumul să între  
în cetate. O stare formală de asediu,  
de pare-că înaintea porții stau Tătarii  
răsboinici, sau Hunii cari vor să des-  
groape osîmintele lui Petöfi. Și chiot  
viforelnic eșit din tabăra sêcuiească și  
zornet de pînteni umple vîzduchul.

Ear' colo în jos, la poalele bêtâr-  
nilor munți ai strămoșilor nostri, Seliș-  
tea cea frumoasă în haine simple de  
sărbătoare... Podoaba ei sunt munții  
cu brazi și cu isvoară, cari o încing,  
ca brăul treicolor un mijloc gingaș de  
fată mare.

Ii lăsăm pe kurutz-i să-și petreacă,  
și noi ne îndreptăm întreaga luare aminte  
spre Seliște, unde mâne își începe adu-  
narea generală mândra noastră socie-  
tate pentru fondul de teatru român.

În anii din urmă, ani de secetă și  
de miserie în viața noastră națională-  
politică, adunările acestei societăți au  
venit ca o ploaie mănoasă peste câmpul  
insetat al poporului nostru.

Acum doi ani la noi la Orăștie, ear'  
anul trecut în Hațeg, «societatea pentru  
fondul de teatru român» a fost pe de-o  
parte motorul unor mișcări sociale pu-  
terne și mult binefăcătoare stării su-  
fletești a poporului nostru, pe de altă  
parte a realizat ea însăși frumoase suc-  
cese, prin luarea unor hotărîri foarte  
însămnaute.

Pregătirile pentru festivități au deș-  
teptat interesul întregului cerc asupra  
scopurilor mărețe urmărite de această  
societate. Ear' festivitățile înșile: adu-  
nările cu debaterile instructive, jocurile  
naționale, reprezentațiunile teatrale au  
mărit în grad înalt însuflețirea popo-  
rului pentru averea sa spirituală.

Societatea, sau mai bine zis preșe-  
dintele ei, cu statul seu major cel har-  
nic din Brașov, a muncit în acești din  
urmă doi ani mai mult ca ori și când.  
A pus în ogaș publicarea «bibliotecii  
teatrale», prin care a dat deja până  
acum material potrivit pentru diletanții  
nostri. A publicat deja două «anuare»  
care pe lângă o parte literară, altcum  
prea puțin însămnată, conțin cele mai

prețioase date despre activitatea ei. Ear'  
prin o serie de alte hotărîri și expu-  
neri de planuri de acțiune pentru viitor,  
comitetul actual a isbitut a aduce cauza  
foarte aproape de reușită definitivă, dîndu-  
i din ce în ce o formă mai concisă.  
Căci e foarte concisă forma, în care  
valorosul secretar al acestei societăți,  
dl profesor Vasile Goldiș, se pronunță  
în anuarul publicat de curînd, vorbind  
chiar de organizarea unei trupe ambu-  
lante de actori artiști, care dintr'un  
centru românesc într'altul se poarte și  
să răspîndească beneficiile nenumărate  
ale Taliei române.

Și în planul înțelept de înaintare  
treptată vedem noi garanția isbîndei  
positive. Pentru-că, precum am văzut,  
comitetul acestei societăți n'a făcut ca  
bunăoară «Asociațiunea transilvană» cu  
ideea înființării muzeului național. «Aso-  
ciamiunea» vrea mai întăiu un palat  
mândru, cu sală de joc și încăpere  
pentru dl secretar... ear' în «museu»  
se va aduna ceva sau nu, îi este lucru  
secundar. Pe când «societatea pentru  
fondul de teatru» a procedat cu totul  
invers. Ea nu vrea să ridice mai întăiu  
templul muzei, cu sală și încăperi pen-  
tru... intendent, ci își face bibliotecă  
teatrală, vrea să-și cultive actori, se în-  
curajeze vieța teatrală a diletanților  
etc., tot lucruri pregătitoare, dictate de  
un sistem sănătos și unicul realizabil.

Din aceste motive, comitetul socie-  
tății ce se întrunește mâne la Seliște  
are perfecta noastră încredere, și-l vom  
urma în activitatea lui mai departe cu  
toată iubirea noastră, cu tot entusias-  
mul și spriginul nostru călduros.

Încât pentru adunarea și festivită-  
țile dela Seliște, suntem convinși, că  
ele vor forma epocă în viața acestei  
societăți.

Cunoaștem Seliștea, acest oaz al  
românismului nostru. Ea e centrul *măr-  
ginimei*, a celei mai frumoase și mai  
românești regiuni din țara noastră. În  
aerul cel curat dela poalele *Netedului*  
respiră numai Români. În acest aer și  
la adăpostul munților, aici mai mult ca  
ori și unde, s'au conservat: tipul și  
caracterul românesc, precum și un noian  
de tradiții și obiceiuri strămoșești.

Cunoaștem însuflețirea mărginenilor,  
cari în mișcările noastre naționale, în  
conferențele din Sibiu, în pelerinajele  
la Viena și Cluj erau în fruntea tutu-  
rora. Această a lor însuflețire iasă la  
iveală și în cauze culturale, pentru cari  
totdeauna au ținut deschise inima și  
buzunarul.

Cunoaștem mai departe ospitalitatea  
lor, devenită aproape proverbială. Bra-  
țele lor sunt deschise tuturor și cu  
atăt mai multă căldură vor îmbrățișa  
acum această societate.

Știm, că între mărgineni nu dăinuiesc  
micile miserii din alte centre românești:  
certuri și neînțelegeri între fruntași, fre-  
cări, cari sunt cele mai rușinoase obsta-  
cole în calea de înaintare. Dovadă că  
ei merg mână în mână pe ori-ce te-  
ren. Au banca lor pe care o conduc  
în cea mai desăvîșită armonie. Au  
reuniuni de cântări, de agricultură și  
de pompieri. Iși țin iarna conferințele

poporale, cum nu s'a mai întîmplat în  
nici un colț al țerii noastre...

Și toate aceste nu sunt numai de  
ieri de-alaltăeri. Sunt vechi bazele  
acestor binecuvîntate stări, cari fac, ca  
Seliștea să fie o excelentă găzduitoare  
a culturii naționale. Pentru-că Seliș-  
tenii de azi sunt descendenții unor pă-  
rinți, cari au văzut multă lume împê-  
răție. Ei au muncit cu sirguintă în Ro-  
mânia întreașă; au deștelenit pămîntu-  
rile Dobrogei; au cutrierat cu oile lor  
munții Bulgariei. Și de-acolo s'au întors  
înezestrați cu bogate experiențe de viață  
și cu frumoase agonisiri.

Și pentru toate aceste, am zis, adu-  
narea din Seliște poate fi epocală în  
viața și activitatea societății fondului  
de teatru român. Pentru-că sub ase-  
menea raporturi de mulțumire sufle-  
tească și de avînt național se poate  
munci cu însuflețire, se poate munci  
mult.

Îndeosebi am dori să nu fie tre-  
cută cu vederea o direcție de activi-  
tate, care a mai fost atinsă și anii  
trecuți.

Între activitatea *pregătitoare* s'a ce-  
rut din o parte a presei, ca să se pri-  
mească și culegerea și tipărirea tradi-  
țiilor și obiceiurilor poporului nostru.  
Cum, până a realiza marele și ultimul  
scop, societatea aceasta are drept me-  
nirea salvarea și asigurarea pe sama po-  
sterității a comoarelor noastre sufletești,  
comitetul societății ar trebui ca, dacă  
nu în broșuri deosebite, să tipărească  
cel puțin în fiecare anuar obiceiurile  
poporului din cercul în care se ține  
adunarea generală în fiecare an, scrise,  
bine înțelese, de pricepătorii membri ai  
comitetului.

Despre Orăștie și Hațeg ar fi avut  
multe de scris și ar fi adus și lite-  
raturii noastre un mare folos. Și mai  
multe vor putea vedea și auzi acum  
la Seliște, unde se arangiază chiar și o  
expoziție. Ne vom bucura mult, dacă  
în anul viitor, vom ceti în anuar un  
studiu despre portul admirabil femeiesc  
în Seliște scris de peana admirabilă a  
dlui Goldiș. Asemenea ne-ar conveni  
un studiu asupra muzicii naționale din  
mărginime, scris de puțin activul mem-  
bru al comitetului, de domnul *Dima*.  
Ear' ospețele Seliștenelor ar da vast  
material dlui Oniș etc. Și prin toate  
aceste, continuându-se și în alte cer-  
curi românești, societatea pentru fondul  
de teatru va reuși în pușini ani a da gata  
o întreagă literatură poporului despre  
popor. Și vom avea și noi ca alte po-  
poare literatură zisă etnologică.

Așteptînd ca, după puțină, să se  
țină cont de dorința aceasta a noastră,  
trimitem membrilor societății adunați  
la adunarea din Seliște felicitări pentru  
serioasa lor activitate din anul expirat  
și le dorim isbânzi mărețe în viitor.

..

*Congresul bisericesc al archidiece-  
sesei Bucovinei*, după-cum scrie «Patria»  
din Cernăuți, a fost disolvat, în urma intri-  
gilor actualului metropolit Ciupercovici, prin  
o rezoluție recentă a Coroanei.

*Alegerea de deputat la Sebeș.* La  
31 Iulie n. se va ținea la Sebeș alegerea de  
deputat. Dl Sergiu Medean și cu alți fruntași  
de-acolo au convocat pe alegătorii români la  
o întrunire electorală, pentru a-și preciza  
ținuta lor față de acea alegere. Primarul ora-  
șului, sub cuvînt, că s'au convocat numai  
alegătorii români, a oprit întrunirea.

Contra acestei volnicii se va face recurs.

*Conferența interparlamentară* se  
va ținea anul acesta la Cristiania și se va  
deschide la 1 Aug. n. Din România au  
plecat deja la acea conferență dnii P. S. Au-  
relian, V. A. Urechiaș, Em. Porumbaru, Se-  
fendache, N. N. Săveanu, Beloescu și Enaco-  
vici. La Berlin grupul parlamentar român se  
va întruni cu cel italian, presidat de marchi-  
sul Pandolfi, în hotel central, și de-acolo vor  
pleca cu toții spre Cristiania, capitala Norvegiei.

## Dela „Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei”.

— Raport special. —

Adunarea generală a »Reuniunii femeilor  
române din comitatul Hunedoarei«, s'a ținut,  
precum se anunțase, Duminecă după amiazi  
în localitatea Casinei române din Deva.

De astă-dată adunarea n'a fost cercetată  
în număr așa de mare, ca altă-dată, cu toate  
acestea interesul a fost destul de viu și des-  
baterile destul de interesante.

Presidenta Reuniunii, Doamna *Elena Pop  
Hosszu-Longin*, a deschis ședința cu urmă-  
toarea vorbire:

*Onorată adunare generală!*

Permiteți-mi să Vă zic un »bine ați venit«  
întru a conclura la realizarea idealului măreț,  
ce această reuniune și-a impus.

Motorul principal, care a condus pe Inte-  
meietoarele societății noastre, a fost să se  
clădească o punte de aur, care să lege în  
uniune intimă femeia societății inteligente cu  
fiica din popor a unui și aceluiași neam.

Este o alianță aceasta pe cât de naturală  
pe atât de înălțătoare!

Efectele unei asemenea uniuni nu pot fi  
decît binecuvîntate de D-zeu.

Și vrednice sunt să ne închinăm înaintea  
lor, femeile noastre din popor, căci în sfin-  
țenia căsniciei lor ne-au conservat cel mai  
scump tesaur al individualității noastre na-  
ționale.

Prin cucernicia lor proverbială au creat  
frumoasa noastră industrie de casă cu forme  
clasice.

Pe acest teren se afirmă ca conservatoa-  
rele cele mai eminente a vechilor motive, a  
matroanelor de odinioară.

Și cine altele decît tot ele știu să îm-  
presoare cercul lor de activitate neobosită cu  
farmecul poesiei și doinelor încântătoare.

Știm cum Româncuțele dela țară, fie în  
holdă, fie la tors, țesut și cusut, sunt vecinic  
nedespărțite de duioasele noastre melodii.

Din sufletul lor senin isvorîesc cele mai  
suave acorduri, cari prelucrate cândva de  
meșterii tonurilor, vor forma tot atâtea perle  
în veci neperitoare a muzicii noastre naționale.

Dar' apoi iarna pe la șezători, când fusul  
sfârșe vesel, adunînd fir după fir din caer,  
cine n'a rămas încântat auzindu-le spunînd  
povești și basme auzite din bêtărani.

Astfel să transpun tradiții în literatura  
unui popor. Toate aceste calități laudabile  
învrednicesc Româncuțele dela țară să-și dedice  
tot interesul nostru și să-și fim de ajutor la cul-  
tivarea mai departe a acestor virtuți eminente.

Toată ocazia, unde ni-sîmble un con-  
tact imediat cu ele, să ne fie binevenită.

Un astfel de privilegiu ne prezintă adu-  
narea generală a »Asociațiunii pentru litera-

tura și cultura poporului român, care în luna lui August se va ținea aici, în orașul nostru.

Aceasta, dintre toate instituțiile noastre culturale, cea mai măreață, care menită este ca lumină să răspândească în urma ei, ne face rară onoare și bucurie să apară între noi. Între alte festivități, ce se vor aranja cu această ocaziune, e proiectată și o serbare populară.

Aceasta pentru-ca să succedă așa mareț, după-cum e contemplată, recere, ca și membrele acestei reuniuni să dea mână de ajutor comitetului arangiator.

E vorba să prezentăm poporul nostru la această adunare în număr cât se poate de mare, deoparte să-i stărnim interesul față de scopurile mărețe ale »Asociațiunii«, de altă parte să-i dăm privilegiu să cunoască eminentii bărbați, cari sunt grupați în jurul »Asociațiunii« și cari atâta jertesc și ostensesc în interesul progresului nostru național.

Cu deosebire să intenționează, ca porturile diverse și atât de frumoase din acest mare comitat, să iasă la iveală, prezentându-se din fiecare ținut câteva părechi.

Nu în curând va mai fi o altă astfel de ocazie, unde frați și surori din toate unghiurile țării să vină să ne caute la vetrele noastre.

Deci datorită avem, ca toți și toate să ne dăm silință să facem din puținul timp, cât vor petrece între noi, adevărate zile de sărbătoare.

Punctul cel mai strălucit va fi de sigur proiectata serbare populară.

Aici ear' ni-se prezintă și nouă cea mai splendidă ocaziune a prezenta munca femeilor noastre. Căci doar în îmbrăcăminte lor de sărbătoare culminează gustul lor estetic, vrednic de admirat.

Vă rog deci, doamnele mele, ca în decursul acestei adunări generale, pe lângă agendele oficiale, să chibzuți modul, cum Reuniunea noastră să-și manifesteze interesul și dragostea față de harnicele noastre surori țărance în chipul cel mai potrivit cu ocaziunea amintită.

Cu acestea declar adunarea generală de deschisă!

Secretarul substituit a dat apoi cetire raportului prezentat de comitet, din care se vede, că comitetul Reuniunii și în scurtul timp dela ultima adunare generală, ținută la 25 Decembrie 1898 și-a dat silința întru realizarea scopului Reuniunii.

Din raportul prezentat de cassieră am aflat, că dela ultima adunare generală au mai încurs 76 fl. 82 cr. și că capitalul de peste 4000 fl. al Reuniunii s'a mai sporit și cu noile interese după banii depuși.

În comisiunea pentru înscrierea membrilor noue s'a ales doamna *Reghina Dragomir* și bărbatul de încredere *Dr. Alexandru L. Hosșu*, ear' în comisiunea pentru revidarea raportului și a socotelilor s'a ales d-na *Maria Barișiu* și *Eugenia Sânzian*. Membre noue s'au înscris d-na *Olimpia Morariu* născ.

*Mihălțan*, protopopeasă gr.-or. În Dobra ca membră pe viață, d-na *Netti Pasc* din Deva ca membră ajutătoare și s'au încassat taxele restante.

A doua comisie a raportat, că socotelile prezentate de cassieră s'au aflat în ordine.

O interesantă, ba putem zice mișcătoare desbatere s'a încins asupra propunerii făcute de comitet.

Comitetul Reuniunii în raportul amintit între altele a făcut următoarea propunere:

Având în vedere, că asociațiunea pentru lit. și cultura poporului român își va ținea est an adunarea generală în Deva;

Având în vedere, că după-cum suntem informați, comitetul de primire între altele va aranja și o festivitate populară;

Având în vedere, că la cea festivitate țărănimea din comitatul nostru va avea să se prezente în haine de sărbătoare, unde munca țărancei, o parte o industriei de casă, va eși la ochii lumii;

Având în vedere, că la reușita acelei sărbări populare au să contribuie partea leului femeile noastre române, și în special membrele Reuniunii noastre;

Având în vedere, că Reuniunea noastră amăsurat §-lui 2 punct 4 din statute, are de scop și premiarea Româncelor ce se disting în cele de industria de casă;

Având în vedere, că rar ni se dă ocaziunea a avea parte de o convenire așa măreață:

Adunarea generală să decidă, ca:

1. Comitetul să compună și să publice un apel către toate femeile din comitatul Hunedoarei și în special către membrele Reuniunii noastre, ca să stărnească într'acolo, că din fiecare sat să se prezinte cel puțin câteva părechi din țărănimea noastră, la festivitățile din Deva.

Adunarea generală votează o sumă de 200 cor. cu menirea, ca comitetul după a sa bună chibzuire să facă câteva premii, cu care să se premieze cele mai frumoase și originale porturi dela festivitățile din Deva.

După o viuă desbatere propunerea comitetului s'a primit cu unanimitate. Asemenea cu interes s'a desbătut și s'a primit propunerea doamnei *Eugenia Sânzian*, care ținește într'acolo, ca adunarea generală să designeze în mai multe centre ale comitatului membre de încredere, cari în decursul anului să stăruiască în cercul lor, ca să se facă petreceri în folosul fondului reuniunii.

Încât mi-am putut însămna designarea s'a făcut în următorul mod:

La *Dobra*: doamnele: *Olimpia Morariu*

născ. *Mihălțan*, *Victoria Leșnican*, *Petrovici* și *Cristea*;

La *Illa Murășană*: Doamnele: *Maria Păcurariu*, *Reghina Dragomir*, *Valeria Olariu* și *Budoiu*;

La *Orăștie*: Doamnele: *Victoria Erdélyi*, *Maria Barișiu*, *Victoria Domșa*, *Anastasia Orbonaș*, *Maria Mihaiu* și d-șoara *Lucreția Eli*;

La *Hunedoara*: Doamnele: *Luisa Pop*, *Elisaveta Dănilă*, *Maria Oprea*, *Muntean* și *Stoichița*.

La *Săcărâmb*: Doamnele: *Piso*, *Oprea*, *Mihuț*, *Gabor*;

La *Hațeg*: Doamnele: *Bontescu*, *I. Popovici*, *C. Popovici*, *I. Sânzian* și *I. Bașiu*;

La *Petroșeni*: Doamnele: *Radîc*, *Stanca*, *Dima*, *Vassiu*, *Saturn* și *Bocănciu*;

La *Bata-de-Criș*, *Brad*: Doamnele: *Demian*, *Gligor*, *Părdău*, *German*, *Albu*, *Dr. Rob* și *Dr. Radu*;

La *Băița*: Doamnele: *Anastasia Moldovan* și *Ella Moldovan*;

La *Jibot și Cugir*: Doamnele: *Friedman*, *Miclea*, *Herlea* și *A. Barabant*;

La *Balomir*: Doamnele: *Zunea*, *Balomiri* și *Safta Ioana* lui *Adam*.

Înainte de-a să încheie adunarea, s'a ales cu unanimitate încă un secretar, în persoana dlui *Dionisiu Ardelean*.

Deva, 26 Iulie n. 1899.

I. Cl. Juga.

## Soldații și civilii.

Sub acest titlu »Bud. Hirlap« se ocupă în unul din nr-ii trecuți ai sei, cu urcarea salariilor la oficeri, și spune, că aceasta a produs nu numai o mișcare între corpul funcționarilor, dar' chiar și indignare, deoarece-lea oficerilor, respective banii de cuartir și astăzi întrece pe cea a funcționarilor maghiari din clasa corăspunzătoare aceleia. Pe lângă aceasta și avansările se fac mai repede. Acestea însă tot nu sunt totul. Până-ce funcționarii civili își ocupă posturile la etatea de 22—23 de ani fără leată sau abia puțină, și și atunci sunt siliți a se lupta cu cei protegiați, cari de obicei sunt mai puțin calificați, cei-ce au absolvat școalele militare îndată primesc rangul de sublocoteninți, sau deși nu îndată, totuși sunt siguri că-și primesc și totodată și plata corăspunzătoare cu rangul lor, dacă își împlinesc datorițele. Înaintarea mai departe merge repede și nu sunt expuși la atâtea neplăceri ca funcționarii civili.

La cas de războiu, dacă ar fi fiecare individ apt pentru războiu, totuși răpesc și pe

funcționar din patria sa, din mijlocul al lor sei și fără nici o recompensă trebuie să întâmpine și el pericolul. Din contră soldatului atunci i-se dă ocaziune pentru a fi distins, avansat, cu un cuvânt, dacă are noroc, repede poate ajunge acolo, unde funcționarii civili, abia după mulți ani pot să ajungă.

Funcționarii civili sunt deci și aici în o poziție nefavorabilă, dar' relațiunile noastre sunt de așa, că noi nu avem lipsă numai de soldați buni, ci și de funcționari însufleșiți.

Urcarea salariilor la oficeri, după-cum se vede, va produce reacțiune.

Pentru noi urcarea salariilor oficerilor este așadar' nu numai o chestie financiară. Bine trebuie judecat, că oare așa o țeară, care este îngreunată peste măsură cu dări și datorii, în care administrările cetățenilor cresc din an în an și agricultura și comerțul mai mult stagnează decât înaintează din cauza acciselor celor mari, este în stare, ca din nou să îngreuneze budgetul cu milioane? Dar' lucrul principal poate-că nu e nici acesta.

Datoria morală și politică a regimului Széll este, ca să se intereseze de viitorul aceluia, cari sunt factorii rezultatelor ocărmuirii, cari pe lângă o leată modestă cu cinste (așa ca *Krivány*. Red.) se nisuesc ca să împingă înainte carul statului și cari nu se pot încrede în altceva, decât în simțul de dreptate al ministrilor.

Numai dela ei așteaptă ca să primească aceea, ce au meritat. Pe timpul lui Bánffy înzadar au bătut la ușa, căci au fost respinși. Acum au început a spera din nou. Dacă însă vor îmbunătăți unilateral salariile oficerilor, aceasta va fi fără nici o îndoeală o respingere și mai dureroasă ca aceea, de care i-a învrednicit Bánffy.

Tocmai de aceea credem, că ori va trebui îmbunătățită și soarta funcționarilor civili, ori apoi nu va fi iertat să se împlinescă nici pretensiunile soldaților. Dacă numai celor din urmă se va ajuta, atunci s'ar face un mai mare rău în administrațiunea publică a cetățenilor, ca cu cât se va îmbunătăți administrațiunea militară și s'ar ridică vaza armatei.

Încheie apoi spunând, că acestea trebuie să le aibă în vedere cercurile conducătoare.

## Lupta Slovacilor.

Incepute odată adunările populare ale Slovacilor, ele se înmulțesc acum tot mai mult.

Ziarul slovac »*Narodnie Noviny*« făcând o reprivire asupra adunărilor ținute, dă totodată și unele îndrumări privitor la acțiunea Slovacilor pe viitor.

## FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

### PE PRUND!

Am trecut pe prund sub sălcii  
Și 'n nășipul cenușiu  
Două litere eu scris'am,  
Le-am privit cu ochiu pustiu.

Raze calde, clipitoare,  
Pe grăunțe tremurau,  
Ș'al tău nume cu-al meu nume  
Dornic să împreunau.

Dar' un vânt sub nor spre seară  
S'a pornit pe prund turbat,  
Și-a nășipului vîrtejuri  
Numele le-a îngropat.

Zilnic pribegesc sub sălcii,  
Trist deplîng al meu trecut,  
Unde-a dragostei iluzii  
Toate 'n scrum s'au prefăcut.

### SOARTE!

Rînd pe rînd în cursul vremii zile trec amăsurate.  
Ochiul plin de foc acuma e 'ncurînd paianjenit;  
Măne-i aș; floarea vieții se usucă și din toate  
Amintirea ne rămîne pentru-un timp mai chinuit.

Seb. Stanca.

## Boboci veșteziți.

În amurg plecaseră să-și vadă bobocii grijiți de mănulețe-i albe ca zăpada. Îngândurată, cu fruntea plecată spre pământ și cu obrazii palizi, udați de lacrimi, să apropie Mărioara de tulpina de roză. Aruncă o privire tristă într'acolo și se așază pe banca de lângă flori, își ascunse fața palidă în mâni, că o podidă lacrimile.

»Ieri boboc frumos și astăzi veștezit! Ah! Sărmanul Milu, inima cea mai nobilă, pe care am cunoscut-o în viața mea, să fie omorît de prietenul lui cel mai intim. Nu să poată! Și totuși, fiindcă altcum încă nu să poate, trebuie să fie așa. Dacă nu l'ar fi omorît Geni, nu s'ar fi înștiințat însuși ca ucigaș.

»Alaltăieri nu știam pe care să-l iubesc mai mult; amîndoi frumoși, unul ca altul de iubitor de nu puteam alege. Azi Milu mort și Geni ucigaș; pentru mine amîndoi pierduți... Drept au valorile riului nostru când cântă: »toate trec... toate trec...«

»A trecut o jumătate de an, de când au jurat că vor răbuna moartea Lenuței, care a fost otrăvită de Zeno, pentru-că nu voia să-l iubească. Acum a rămas sarcina pe mine. A mea e datorița, ca să-i răsplesc lui Zeno.«

Trudită de plâns abia să ridică de pe bancă. Să mai uită odată la boboci și gânditoare să îndreaptă spre casă. Printre roze, printre camelii, printre crini era cea mai nefericită. Locul îi reamintea fericirea cea mai

mare a vieții ei... când se plimbau cu Lenuța, cu Milu și cu Geni. Să gîndea la moarte și să întreba: »Dacă n'ar fi existat moartea? Dacă am fi trăit totdeauna împreună? Aici nici când nu am fi simțit monotonia eternității.«

»Sau acuma cel puțin dacă ași înceta și eu de a mai respira aerul infectat, de-a mai cugeta la ei, de-a mai privi bobocii veșteziți, destinați lui Milu. Parcă-mi alină durerea sunetul trist al bulgărilor de pământ, căzînd pe lada de scânduri, cari par a-mi zice: »drum... bun...«

În ușa o întâlne mama ei, singura mângăiere, ce-i mai rămăsese. Fragedele-i buze de copilă îndurau în silă tăcerea, dar' nu voia să supere și mai tare pe mamă-sa. Își vîrî capul în haina neagră de mătăsă a mamei sale și lacrimile-i deteră eară navală printre frumoasele-i pleoape cu genele lungi umbritoare. Și mamă-sa o înțeleasă. »Ce-ți fac bobocii, puiule?« O întreabă ea, ca să o mîngăie trecînd la altă temă.

»Imi potențează durerea, mamă dragă. Acel al lui Milu s'a veștezit așa boboc cum era și ieri, ear' a lui Geni e plin de viață. Ah! pentru-ce nu l'am destinat pe celalalt lui Milu. Sau cel puțin de s'ar fi veștezit al meu, dar' și acela trăește. Mamă dragă, să vezi tulpina Lenuței, e îmbrăcată în doliu. Toți bobocii sunt plecați în jos și au o culoare galbenă mai tristă decât vîlul negru. Sărmana Lenuța, nu i-a rămas timp nici să mă cheme cu ea. Dar' eu mă duc și neche-

mată. Mă voiu ruga la D-zeu, ca astă noapte cel puțin în vis să o vîd, să o sîrut, să-i spun că să mă aștepte mîne... mîne. Acum noapte bună, mamă dragă, noapte bună.«

»Somn dulce, puico«, îi răspunse mamă-sa cu duioșie, »fie-ți îngerii aproape!«

»Vai mie dacă o fi să o pierd și pe Mărioara; m'ași stînge și eu.«

Trecu o noapte fără somn. Pe Mărioara o frămîntau gândurile neîncetate. În negrul nopții îi apăreau fețele lor rînd pe rînd zimbind și îndestulite. Ea nu-și putea da seamă de îndestulirea lor. Unde era simpatia, care-i făcea să simțască totdeauna aceeași? Ea nu putea fi îndestulită în nefericirea ei.

Când să făcu ziuă i-să închisera pleoapele grele de lacrimi.

Dar' când să trezi să simți și mai slabă. Nu mai putu părăsi patul. De-abia după sfințitul soarelui să putu duce cu mamă-sa de braț, să-și vadă earăși bobocii. S'apropie de tulpină, dar' nici nu-i privi bine și-și ascunse ochii în batistă. Era veștezit și al ei și al lui Geni.

»Vino, mamă dragă, du-mă ear' în pat.«

Cu pas lin, ca cel către mormînt, să ducea acasă. Pornise un vînt rece și picura. Mărioara nu mai zicea nimic.

Un țipet desperat să auzi din gura ei, când observă o epistolă cu margo negru bătută în ușa. Cineva a adus-o și fiindcă ele nu au fost acasă, a cusut-o cu un cuiu în ușa.

Desfăcînd plicul ajunseră la pat. Mărioara să puse pe pat, ear' mamă-sa lângă ea pe un



